

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ЯК ШЛЯХ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Єфіменко Л.М.

*кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри
публічного управління, адміністрування та права Таврійського державного
агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного*

Із втіленням реформи децентралізації людина стає основним гравцем на політичній арені. Державна політика України у сфері місцевого самоврядування спирається на інтереси жителів територіальних громад і передбачає децентралізацію влади – тобто передачу від органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування значної частини повноважень, ресурсів та відповідальності. Але держава із органами місцевого самоврядування не можуть забезпечувати гарантії своїм громадянам при реалізації потреб розвитку людського капіталу, що зумовило необхідність пошуку суб'єктів, здатних запобігти стихійне розвиток цього процесу і зниження людського потенціалу країни. Розвиток соціально відповідального інвестування може принести, стабільні інвестиційні результати навіть в умовах глобальної невизначеності.

Соціально відповідальне інвестування – це інвестування у такі соціальні сфери, як освіта, культура, охорона здоров'я, соціальне забезпечення, транспорт, зв'язок та інші сфери людської життєдіяльності. Соціальні інвестиції – це не просто роздавання грошей та інших благ, це – обґрунтована та раціонально організована стратегія побудови соціально відповідальної поведінки

Інвестиції в соціальній сфері як інструмент управління і розвитку є найважливішим методом для підтвердження соціальної значущості того чи іншого об'єкта соціальної сфери і повинні стати не тільки частиною програм із розвитку галузей економіки, а й одним з основних інструментів в управлінні соціальною сферою держави.

У сфері державного інвестування пріоритетами держави повинні стати:

- посилення соціальної спрямованості інвестиційної діяльності в країні, інвестиції в людський капітал, у вирішення проблем розвитку соціальної інфраструктури, охорони здоров'я, освіти, науки;

- відкритість і передбачуваність державної інвестиційної політики, стимулювання залучення капіталів недержавного сектора для вирішення пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку країни;

- пріоритетність державної підтримки стратегічно важливих для країни об'єктів інфраструктури, від яких залежить стійке функціонування всього національного господарства, сфер, що сприяють інноваційно-технічному прориву, а також проектів, що забезпечують екологічну безпеку;

- підвищення ефективності інвестиційної діяльності державного сектора економіки, забезпечення «прозорості» інвестиційних потоків і

програм, націленості на вирішення пріоритетних завдань соціально-економічної політики держави.

З точки зору приватного інвестора принципова відмінність соціально відповідального інвестування від інших видів інвестування полягає в тому, що інвестор ставить перед собою відразу дві мети: отримання доходу і досягнення певного соціального ефекту, причому, як би там не було, перша мета залишається для нього першочерговим.

Соціально відповідальне інвестування звичайно ж, є формою реалізації соціальної відповідальності і являє собою капіталовкладення в людський розвиток. Ефект від соціальних інвестицій визначається якістю життя і має всебічну спрямованість для розвитку суспільного відтворення, оскільки сама система соціально відповідального інвестування за своїми параметрами виходить за межі національних інтересів і є соціально-економічною базою гуманізації міжнародних економічних зв'язків. Здійснення соціальних інвестицій не завжди безпосередньо спрямоване на отримання додаткового прибутку, а дохід від них завжди відкладений у часі.

Соціально відповідальне інвестування дозволяє нівелювати ризики (техногенні, фінансові, політичні, соціальні), які в інформаційну епоху загрожують суспільству глобальною нестабільністю і невизначеністю. Компанії, що ставлять перед собою мету перевершити конкурентів, спрямовують чималі кошти на різні форми соціальних інвестицій і отримують величезні конкурентні переваги.

Сьогодні соціально відповідальне інвестування є складним процесом. Соціально відповідальне інвестування може дотримуватися однієї з трьох загальних стратегій, зокрема:

- сканування (screening) – є основою діяльності окремих фондів соціальних інвестицій. Такі компанії, як Miller, IBM, Timberland і Starbucks, посідають провідні місця в списках соціально відповідальних фірм, які запроваджують у свою щоденну діяльність використання негативних або позитивних фільтрів;

- соціальне адвокатування (socialadvocacy). Складається з понад 60 інвестиційних організацій та інвестиційних фондів, які зацікавлені у вирішенні проблеми зміни клімату;

- інвестування в громаду (communityinvestment) – увага приділяється інвестуванню в неприбуткові організації, кооперативи, малий бізнес, школи, лікарні, культурні центри та дешеве житло. Провідною метою цих інвестицій є зміцнення та посилення місцевих громад.

Сучасний глобальний результат бізнесу – це збільшення всіх видів капіталу, в тому числі і капіталу людського. Соціальна сфера сьогодні – благодатна зона, вкладаючи в яку, великий бізнес може ефективно налагоджувати свої відносини з населенням.

Сутність соціальних інвестицій полягає в тому, що інвестор прагне отримати скільки не економічну вигоду, а соціальну віддачу. Це вид фінансової допомоги, спрямований на реалізацію, допомога певним соціальним програмам.

Головна мета останніх – це поліпшення рівня життя певних верств суспільства. При цьому для компаній-інвесторів такі програми допомагають створювати імідж, підвищуючи тим самим рівень репутації.

Таким чином, українські компанії вже сьогодні зобов'язані переорієнтувати свою політику відповідно до соціальної відповідальності, враховуючи інтереси держави і суспільства. По суті, в одній зв'язці повинні йти уряд країни, бізнес, місцева влада і громадський сектор. При цьому важливо, щоб держава сприяла цьому і створювала умови для розвитку соціально відповідального бізнесу і сприятливого інвестиційного клімату. Адже соціальні інвестиції – системна, довгострокова діяльність, спрямована на розвиток перспективних напрямів, створення або підтримку елементів соціальної інфраструктури, в результаті призводить до якісної зміни (поліпшення) соціального середовища. І, звичайно ж, мета цих вкладень – підвищення рівня життя громадян і зниження суспільної напруги.

Список літератури:

1. Єфіменко Л.М. Державна політика розвитку інноваційних процесів в Україні [Електронний ресурс] / Л.М. Єфіменко // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2009. – № 3. – Режим доступу до журналу: <http://www.dy.nayka.com.ua>
2. Олексенко Р.І. Особливості інноваційно-інвестиційної політики антикризового розвитку реального сектору економіки України / Р.І. Олексенко, Г.В. Ортіна // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2018. – № 5 (17). – С. 33-39.
3. Олексенко Р. І. Формування інноваційної політики реального сектору економіки як особливого напрямку розвитку України / Р.І. Олексенко, Г.В. Ортіна // Економіка та суспільство. – 2018. – № 18. – С. 173-180.
4. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с.
5. Сталий розвиток місцевих громад в умовах децентралізації: монографія \ Ортіна Г.В., Сокіл О.Г., Прус Ю.О., Застрожнікова І.В., Єфіменко Л.М. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – 171 с.
6. Формування та шляхи створення об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації: хрестоматія / за заг. редакцією Г.В. Ортіної. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. – 2019. – 410 с.
7. Шаповал В.М. Соціальні інвестиції як інструмент реалізації соціальних програм сучасних компаній / В.М. Шаповал, І.А. Шаповал // Економіка підприємства: проблеми та перспективи розвитку : матеріали II всеукр. наук.-практ. конф. студ., асп. та молодих учен. (25 грудня 2013 р., м. Дніпропетровськ) / відп. ред. В.М. Шаповал. – Дніпропетровськ, 2014. – С. 78–81.